

Sibeliusfestival #3

Malmö SymfoniOrkester
Robert Trevino, dirigent

TOR / 7 APRIL / 19.00

2021–22

SÄSONG

JEAN SIBELIUS

SYMFONI NR 3 (1904-1907)

Första satsen börjar i folkton med tunga, gungande dansrytmer. Det är stormig och bråkig musik. Ljudbilden är mäktigt trots att tonsättaren har valt att skriva för en reducerad orkester. Han har tagit bort harpan, tuborna, tredje trumpetten och allt slagverk förutom pukorna. Andra satsen är lika enkel som briljant, och utgörs av en kärleksfull meditation över en nostalgiskt laddad melodi. I finalsatsen är bråkigheten tillbaka. Fragment av melodier, idéer och tempi flyger genom luften. I mitten av satsen börjar de olika beståndsdelarna falla på plats. De låga strålkarna formulerar en melodi som gradvis sprider sig till resten av orkestern och utvecklar sig till en mäktig fanfar.

Symfoni nr 3 satt långt inne för Sibelius. Han jobbade på den under nästan tre år. Arbetet tvingade honom att skjuta upp ett hedrande framträdande på Royal Philharmonic Society i London på våren 1907. Symfonin uruppfördes i Helsingfors den 25 september samma år.

JEAN SIBELIUS

SYMFONI NR 4 (1910-1911)

1908 opererade Sibelius bort en tumör från strupen och tvingades ge upp både alkoholen och cigarrerna. De kommande åren var en kamp mot åtrån efter dessa älskade njutningsmedel, och den pågick i högsta grad under arbetet med *Symfoni nr 4*. Han skildrar lakoniskt kvalen i sin dagbok. Den 16 augusti 1910 har han kört fast, men konstaterar att ”med tobak och vin” hade han nog kommit vidare. En tid senare: ”Saknar enormt cigarrerna! När skall denna kamp vara utkämpad?” Han känner sig för jämnan ur gängorna, eller ”aus”, som är hans stående uttryck för detta sinnestillstånd, och han ifrågasätter sig själv som konstnär: ”Är jag verkligen ingenting annat än en ’nationalistisk’ egendomlighet?” Den 9 januari 1911 utbrister han ”Min konst ropar efter vatten. Att släcka med eller vattna?!” Och den 11 mars: ”Vidare jordevandring! Arbetar på sinfoniens slut”, och slutligen, den 2 april: ”Sinfonin ’färdig’. Jacta alea est! Måste!”

Symfoni nr 4 är ett gåtfullt och djupt berörande verk. I jämförelse med de föregående symfonierna utgör satserna i tydligare utsträckning delar av en helhet. Inledningen präglas av mörker med låga, famlande stråkar. Fem, sex minuter in i satsen är det som om musiken träder in i ett limbo, ett gravitationslöst och skräckinjagande ingestans. Pukorna bankar desperat på dörren, som för att ruska liv i musiken, och till slut kommer den till sans igen. Andra satsen är ljusare med sitt inledande oboesolo, medan den tredje åter rör sig mot det mystiska. Sista satsen skiftar tvärt i olika temperament, men i slutet ljuder åter de låga strålkarna från inledningen.

ROBERT TREVINO

DIRIGENT

Malmö SymfoniOrkesters (MSO) tidigare chefsdirigent och nuvarande konstnärlige rådgivare, Robert Trevino, har ett framgångsrikt samarbete med skivbolaget Ondine. Utgivningen av Beethovens nio symfonier med MSO blev kritikerrosad liksom hans Ravel-album på samma bolag med Basque National Orchestra (BNO) för vilken Trevino är chefsdirigent. Ännu en CD-inspelning på Ondine med BNO upptar mästerverk av förbisedda amerikanska tonsättare.

Trevino innehar även posten som förste gästdirigent för Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI. Han är känd för sina ”education projects” där han möter unga musikstudenter i samtal om musik och hans senaste ”residency” är ett samarbete med Royal Academy of Music i London. Säsongen 2021–2022 avslutades i samarbete med operaorkestern La Fenice Orchestra i Venedig, Osaka Philharmonic Orchestra och Warsaw Philharmonic Orchestra.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med crossoverprojekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

Tillsammans hjälper vi människor som drabbats av kriget i Ukraina

Skanna QR-koden med din mobilkamera för att bidra till insamlingen

JEAN SIBELIUS (1865–1957)

Symfoni nr 3 i C-dur, op. 52 (1904–1907), 30 min.

1. Allegro moderato
2. Andantino con moto, quasi allegretto
3. Moderato- Allegro ma non tanto

— Paus / 20 min —

JEAN SIBELIUS

Symfoni nr 4 i a-moll, op. 63 (1910–1911), 37 min.

1. Tempo molto moderato, quasi adagio
2. Allegro molto vivace
3. Il tempo largo
4. Allegro

Konsertlängd ca 1 tim. 40 min. inkl. paus